

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Argentyny w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji,

sporządzona w Buenos Aires dnia 31 lipca 1991 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 31 lipca 1991 r. została sporządzona w Buenos Aires Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Argentyny w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

Artykuł 1

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Argentyny w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Argentyny, zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,

pragnąc umocnić współpracę gospodarczą między obu Państwami,

dążąc do stworzenia korzystnych warunków do inwestowania przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,

uznając, że popieranie i ochrona takich inwestycji na podstawie umowy będzie prowadzić do ożywienia inicjatyw gospodarczych w tej dziedzinie,

uzgodniły, co następuje:

W rozumieniu niniejszej umowy:

1. Określenie „inwestycja” oznacza wszelkie mienie, które inwestor jednej Umawiającej się Strony zainwestował na terytorium drugiej Umawiającej się Strony zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony, na której terytorium inwestycja została dokonana. Pojęcie to obejmuje w szczególności, ale nie wyłącznie:

- a) własność ruchomości i nieruchomości, jak również wszelkie inne prawa rzeczowe, takie jak hipoteka i zastaw,
- b) akcje, udziały i wszelkie inne rodzaje udziałów w spółkach,
- c) roszczenia pieniężne oraz roszczenia do innych świadczeń mających wartość gospodarczą,

d) prawa własności intelektualnej, a w szczególności prawa autorskie, patenty, znaki handlowe, nazwy handlowe, technologie produkcji, know-how i good-will.

2. Określenie „inwestor” oznacza:

- a) osoby fizyczne posiadające obywatelstwo jednej z Umawiających się Stron zgodnie z jej ustawodawstwem,
- b) osoby prawne, w tym spółki, organizacje, stowarzyszenia utworzone lub zorganizowane w inny sposób zgodnie z obowiązującym prawem Umawiającej się Strony, na której terytorium mają swoją siedzibę i prowadzą zasadniczą działalność gospodarczą, i
- c) osoby prawne utworzone zgodnie z prawem któregoś kraju i znajdujące się pod kontrolą obywateli tej Umawiającej się Strony lub osób prawnych mających swoją siedzibę prawną oraz prowadzących zasadniczą działalność gospodarczą na terytorium tej Umawiającej się Strony.

3. W rozumieniu niniejszej umowy osoba fizyczna lub spółka uważana jest za sprawującą kontrolę spółki lub inwestycji, jeżeli osoba lub spółka posiada istotny udział i zdolność wywierania decydującego wpływu na spółkę lub inwestycję. Wszelkie wątpliwości wynikające z niniejszej umowy, a dotyczące kontroli nad spółką lub inwestycją, będą rozstrzygane ku zadowoleniu Umawiających się Stron w drodze konsultacji.

4. Postanowienia niniejszej umowy nie mają zastosowania do inwestycji dokonywanych przez osoby fizyczne posiadające obywatelstwo jednej Umawiającej się Strony, a które w momencie dokonywania inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony zamieszkują na terytorium drugiej Umawiającej się Strony dłużej niż dwa lata, chyba że istnieje dowód, iż pierwotna inwestycja była dopuszczona na terytorium tej drugiej Strony z zagranicy.

5. Określenie „przychody” oznacza wszelkie kwoty uzyskane z inwestycji, takie jak zyski, dywidendy, odsetki, należności licencyjne i inne wpływy.

6. Określenie „terytorium” oznacza terytorium każdej Umawiającej się Strony, w tym obszary morskie przyległe do obszaru poza morzem terytorialnym, na których dana Umawiająca się Strona może sprawować zgodnie z prawem międzynarodowym suwerenne prawa lub jurysdykcję.

Artykuł 2

1. Każda Umawiająca się Strona będzie popierać na swoim terytorium inwestycje dokonywane przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony i będzie dopuszczać takie inwestycje zgodnie z własnym ustawodawstwem.

2. Niniejsza umowa ma zastosowanie do inwestycji dokonanych przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony po dniu 1 stycznia 1990 r.

3. Niniejsza umowa nie ma zastosowania do jakiegokolwiek sporu powstałego przed jej wejściem w życie.

Artykuł 3

1. Każda Umawiająca się Strona zapewni inwestycjom dokonywanym przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony uczciwe i sprawiedliwe traktowanie i nie będzie naruszać w sposób nieuzasadniony lub dyskryminujący pra-

wa inwestorów do zarządzania, utrzymywania, osiągania korzyści oraz dysponowania nimi, jak również w zakresie nabywania dóbr i usług oraz sprzedaży produktów.

2. Każda Umawiająca się Strona zapewni na swoim terytorium inwestycjom dokonywanym przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony pełną ochronę prawną i przyzna im traktowanie nie mniej korzystne niż przyznane przez nią inwestycjom dokonywanym przez własnych inwestorów lub inwestorów państw trzecich. Niniejsze postanowienie ma również zastosowanie do uzyskanych z inwestycji przychodów.

3. Bez względu na postanowienia ustępu 2 niniejszego artykułu klauzula najwyższego uprzywilejowania nie będzie miała zastosowania do przywilejów, które którakolwiek z Umawiających się Stron przyzna inwestorom państwa trzeciego ze względu na ich członkostwo lub przynależność do strefy wolnego handlu, unii celnej, wspólnego rynku lub organizacji wzajemnej pomocy gospodarczej.

4. Postanowienia ustępu 2 niniejszego artykułu nie będą rozumiane jako zobowiązujące jedną Umawiającą się Stronę do objęcia inwestorów drugiej Umawiającej się Strony korzyściami płynącymi z traktowania, preferencji lub przywilejów wynikających z międzynarodowych umów lub porozumień dotyczących całkowicie lub głównie spraw opodatkowania lub przyznanych na zasadzie wzajemności.

5. Postanowienia ustępu 2 niniejszego artykułu nie będą rozumiane jako zobowiązujące do objęcia inwestorów drugiej Umawiającej się Strony traktowaniem, preferencjami lub przywilejami wynikającymi z dwustronnych porozumień w sprawie ułatwień finansowych na warunkach koncesyjnych, zawartych przez Republikę Argentyny z Włochami dnia 10 grudnia 1987 r. i z Hiszpanią dnia 3 czerwca 1988 r.

Artykuł 4

1. Żadna Umawiająca się Strona nie podejmie działań nacjonalizacyjnych, wywłaszczeniowych lub innych środków mających równoznaczne skutki w stosunku do inwestycji na własnym terytorium, należących do inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, chyba że działania takie będą podjęte w interesie publicznym i zgodnie z właściwą procedurą prawną. Działaniom takim powinny towarzyszyć postanowienia w sprawie wypłaty szybkiego, właściwego i rzeczywistego odszkodowania. Odszkodowanie takie powinno odpowiadać wartości rynkowej wywłaszczonej inwestycji bezpośrednio przed wywłaszczeniem lub zanim decyzją o wywłaszczeniu stała się publicznie wiadoma i będzie obejmować odsetki od daty wywłaszczenia oraz będzie podlegać wolnemu transferowi.

2. Inwestorom jednej Umawiającej się Strony, których inwestycje na terytorium drugiej Umawiającej się Strony poniosą straty w wyniku wojny lub innego konfliktu zbrojnego, rewolucji, stanu wyjątkowego lub buntu, będzie przyznane w odniesieniu do odtworzenia, odszkodowania, kompensaty lub innego uregulowania traktowanie nie mniej korzystne niż to, które druga Umawiająca się Strona przyznaje własnym inwestorom lub inwestorom jakiegokolwiek państwa trzeciego.

Wynikające z powyższego płatności będą podlegały w miarę możliwości niezwłocznemu transferowi.

Artykuł 5

1. Każda Umawiająca się Strona zezwoli na nieograniczony transfer:

- a) kapitału oraz dodatkowych kwot niezbędnych dla utrzymania i rozszerzenia inwestycji,

- b) zarobków, zysków, odsetek, dywidend i innego bieżącego przychodu,
- c) kwot na spłatę prawidłowo zaciągniętych pożyczek udokumentowanych i związanych bezpośrednio z realizacją konkretnej inwestycji,
- d) należności licencyjnych i honorariów,
- e) kwot z tytułu całkowitej lub częściowej likwidacji inwestycji,
- f) odszkodowań, o których mowa w artykule 4,
- g) wynagrodzeń obywateli Umawiającej się Strony dopuszczonych do pracy w związku z inwestycją wykonaną na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

2. Transfery będą dokonywane bez zwłoki w walucie wymiennej według oficjalnego kursu stosowanego w dniu transferu i zgodnie z procedurą przewidzianą w ustawodawstwie Umawiającej się Strony, na której terytorium została dokonana inwestycja, nie prowadzącą do odmowy, zawieszenia lub zmiany istoty transferu.

Artykuł 6

1. Jeżeli Umawiająca się Strona lub jakakolwiek jej agencja dokona płatności któremukolwiek z jej inwestorów w ramach gwarancji lub ubezpieczenia zawartego w związku z inwestycją, druga Umawiająca się Strona uzna ważność przejęcia przez pierwszą Umawiającą się Stronę lub jej agencję wszelkich praw lub roszczeń przysługujących inwestorowi. Umawiająca się Strona lub jakakolwiek jej agencja, która przejęła prawa inwestora, jest uprawniona do tych samych praw, jakie posiada inwestor, i do dochodzenia takich praw w tym samym zakresie, z zastrzeżeniem zobowiązań inwestora związanych z ubezpieczoną w ten sposób inwestycją.

2. W przypadku subrogacji określonej w ustępie 1 niniejszego artykułu inwestor nie będzie wysuwał roszczeń, jeżeli nie będzie do tego upoważniony przez Umawiającą się Stronę lub jakakolwiek jej agencję.

Artykuł 7

Jeżeli ustawodawstwo jednej Umawiającej się Strony lub istniejące albo przyszłe zobowiązania powstałe między Umawiającymi się Stronami zawierają dodatkowe regulacje w stosunku do niniejszej umowy lub jakiejś umowy między inwestorem jednej Umawiającej się Strony a drugą Umawiającą się Stroną, które ogólnie lub szczegółowo przewidują w odniesieniu do inwestycji dokonanych przez inwestorów drugiej Umawiającej się Strony traktowanie bardziej korzystne od przewidzianego w niniejszej umowie, to takie regulacje w zakresie, w jakim są korzystniejsze, będą miały pierwszeństwo przed niniejszą umową.

Artykuł 8

Każda Umawiająca się Strona może zaproponować drugiej Stronie przeprowadzenie konsultacji w jakiegokolwiek sprawie dotyczącej interpretacji niniejszej umowy. W takim przypadku druga Strona odniesie się życzliwie i stworzy właściwe warunki do takich konsultacji.

Artykuł 9

1. Każdy spór między Umawiającymi się Stronami dotyczący interpretacji lub stosowania niniejszej umowy będzie w miarę możliwości rozstrzygany w drodze negocjacji między Rządami Umawiających się Stron.

2. Jeżeli spór nie może być rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy od rozpoczęcia negocjacji, to dany

spór zostanie na żądanie którejkolwiek Umawiającej się Strony przedłożony trybunałowi arbitrażowemu.

3. Trybunał arbitrażowy zostanie utworzony dla każdej poszczególniej sprawy w drodze mianowania przez każdą Umawiającą się Stronę po jednym arbitrze. Mianowani arbitrzy wybiorą zgodnie obywatela państwa trzeciego, który po zatwierdzeniu przez obydwie Umawiające się Strony będzie przewodniczącym trybunału. Arbitrzy powinni być mianowani w terminie trzech miesięcy, a przewodniczący w ciągu pięciu miesięcy od dnia, w którym jedna Umawiająca się Strona powiadomiła drugą Umawiającą się Stronę o swym zamiarze przekazania sporu trybunałowi arbitrażowemu.

4. Jeżeli nie dokonano wymaganych nominacji w terminach określonych w ustępie 3 niniejszego artykułu, to każda Umawiająca się Strona może, wobec braku innych uzgodnień, zwrócić się do Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych z wnioskiem o dokonanie wymaganych nominacji. Jeżeli Sekretarz Generalny nie może wypełnić funkcji, o której mowa w ustępie 4 niniejszego artykułu, lub jeżeli jest obywatelem którejkolwiek z Umawiających się Stron, to wymaganych nominacji dokona najstarszy rangą zastępca Sekretarza Generalnego, który nie jest obywatelem żadnej z Umawiających się Stron.

5. Trybunał arbitrażowy określi tryb swojego postępowania.

6. Trybunał arbitrażowy orzeka większością głosów, a jego decyzje są ostateczne i wiążące dla Umawiających się Stron.

7. Każda Umawiająca się Strona ponosi koszty mianowanego przez nią arbitra, jak również koszty jej udziału w postępowaniu arbitrażowym. Koszty przewodniczącego, jak również wszelkie inne koszty Umawiające się Strony ponoszą w równych częściach.

Artykuł 10

1. Wszelki spór, jaki powstanie w ramach niniejszej umowy, dotyczący inwestycji między inwestorem jednej Umawiającej się Strony a drugą Umawiającą się Stroną, będzie w miarę możliwości rozstrzygany polubownie.

2. Jeżeli spór nie może być rozstrzygnięty w terminie sześciu miesięcy od daty zainicjowania go przez jedną ze stron, to może on być przedłożony na wniosek inwestora:

- właściwemu sądowi krajowemu Umawiającej się Strony występującej w sporze bądź
- procedurze arbitrażu międzynarodowego, ustalonej zgodnie z postanowieniami ustępu 3.

Jeżeli inwestor przedłoży spór do rozstrzygnięcia sądowi krajowemu właściwej Umawiającej się Strony lub arbitrażowi międzynarodowemu, wybór jednej z tych dróg postępowania jest ostateczny i definitywny.

3. W przypadku odwołania się do arbitrażu międzynarodowego spór może być przedłożony jednemu z niżej wymienionych organów postępowania arbitrażowego — do wyboru przez inwestora:

- Międzynarodowemu Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych, utworzonemu na mocy Konwencji o rozstrzyganiu sporów inwestycyjnych między państwami i obywatelami innych państw, wyłożonej do podpisu dnia 18 marca 1985 r., jeżeli każde Państwo-Strona niniejszej umowy będzie stroną powyższej konwencji. Dopóki ten warunek nie zostanie spełniony, każda Umawiająca się Strona wyrazi zgodę, aby spór był

przedłożony postępowaniu arbitrażowemu zgodnie z Regulaminem dodatkowym Międzynarodowego Centrum Rozstrzygania Sporów Międzynarodowych, dotyczącym procedury koncyliacyjnej, arbitrażowej lub postępowania w odniesieniu do ustalania faktów, bądź

— trybunałowi arbitrażowemu ad hoc utworzonemu zgodnie z regulami arbitrażowymi Komisji Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego.

4. Trybunał arbitrażowy orzeka na podstawie niniejszej umowy, prawa wewnętrznego Umawiającej się Strony będącej stroną w sporze, w tym prawa kolizyjnego, oraz zgodnie z zawartymi ewentualnie szczególnymi umowami w sprawie inwestycji, jak również w oparciu o właściwe dla danej sprawy zasady prawa międzynarodowego.

5. Orzeczenia arbitrażowe są ostateczne i wiążące dla stron sporu. Każda Umawiająca się Strona wykonuje orzeczenia zgodnie z jej ustawodawstwem.

Artykuł 11

1. Niniejsza umowa wejdzie w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca po dniu, w którym obie Umawiające się

Strony notyfikują sobie wzajemnie, iż ich wymogi konstytucyjne dotyczące wejścia w życie niniejszej umowy zostały spełnione. Pozostanie ona w mocy przez 10 lat. Po tym okresie zachowa ona swoją moc aż do upływu dwunastu miesięcy od dnia, w którym jedna z Umawiających się Stron przekaże pisemne zawiadomienie o jej wypowiedzeniu drugiej Umawiającej się Stronie.

2. W odniesieniu do inwestycji dokonanych przed datą wypowiedzenia niniejszej umowy jej postanowienia zawarte w artykułach 1 do 10 pozostają w mocy przez okres dalszych dziesięciu lat.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Buenos Aires dnia 31 lipca 1991 r. w językach polskim, hiszpańskim i angielskim, przy czym wszystkie trzy teksty są jednakowo autentyczne. W przypadku rozbieżności przy interpretacji, tekst angielski będzie rozstrzygający.

W imieniu Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej
K. Skubiszewski

W imieniu Rządu
Republiki Argentyny
G. di Tella

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 17 stycznia 1992 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *K. Skubiszewski*

L.S.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*